

Asianro DKIR/492/00.05.00/2026
Viite Kirkkohallituksen lausunto valtioneuvoston kanslialle työryhmän loppuraportista koskien EU:n monivuotisen rahoituskehysten 2028–2034 kumppanuussuunnitelman hallintorakenteen valmistelua

VALTIONEUVOSTON KANSLIALLE

Valtioneuvoston kanslia (VN/7088/2026-VNK-7) on lähettänyt lausuntokierrokselle työryhmän loppuraportin koskien EU:n monivuotisen rahoituskehysten 2028–2034 kumppanuussuunnitelman hallintorakenteen valmistelua. Kirkkohallitukselta ei ole erikseen pyydetty lausuntoa.

Lausuntona Kirkkohallitus esittää seuraavat huomiot.

Yleiset näkemykset työryhmäraportista

Näkemykset kansallisen ja alueellisen kumppanuussuunnitelman valmistelusta (esim. aikataulu, menettelyt, kumppanuuslähestymistapa, säädösvalmistelu, suunnitelman rakenne)

Kirkkohallitus pitää tärkeänä, että kumppanuussuunnitelmaa valmistellaan laajassa yhteistyössä kaikkien keskeisten hallinnonalojen kanssa. Näihin tulisi lukeutua myös sosiaali- ja terveysministeriö sekä opetus- ja kulttuuriministeriö, jotta rahoituskehystä voidaan suunnitella riittävän laajan ja monipuolisen tietopohjan perusteella. Työryhmä mainitsee kansalaisyhteiskunnan osana kumppanuutta, mutta raportin käytännön hallintomalli rakentuu pääasiassa ministeriöiden ja viranomaisten ympärille. Tämän kirkkohallitus näkee selkeänä

puutteena. Jo suunnitteluvaiheessa on tärkeää määritellä konkreettiset menettelyt, joiden kautta kansalaisyhteiskunnan osallistuminen toteutuu valmistelussa, toimeenpanossa ja seurannassa. Kansalaisyhteiskunnan osallistumisessa ei ole kyse ainoastaan kuulemisesta, vaan myös suunnittelun tietopohjan ja vaikuttavuuden vahvistamisesta. Paikallisesti toimivilla yhteisöillä ja järjestöillä on tietoa ihmisten elämäntilanteista ja alueiden tarpeista, jotka eivät kaikilta osin tule esiin valtakunnallisessa tilasto- tai viranomaistiedossa.

Kumppanuusrahaston tavoitteiden huomiointi ja painottaminen kumppanuussuunnitelman valmistelussa

Kirkkohallitus pitää tärkeänä, että kansallisen ja alueellisen kumppanuussuunnitelman valmistelussa huomioidaan tasapainoisesti myös sosiaaliset tavoitteet. Pitkään vähentymässä ollut asunnottomuus on viimeisten vuosien aikana kääntynyt kasvuun ([Asunnottomat 2025](#)). Tilastokeskuksen mukaan köyhyys on lisääntynyt, kun köyhyys- tai syrjäytymisriskissä oli vuonna 2024 jo 958 000 henkilöä (17,3 % väestöstä), mikä on 36 000 enemmän kuin vuotta aiemmin. Erityisen huolestuttavaa on lasten ja nuorten tilanteen heikkeneminen. ([Köyhyys- tai syrjäytymisriski | Tilastokeskus](#)) Köyhyyden lisääntyminen lisää polarisaatiota yhteiskunnassa ja heikentää sisäistä turvallisuutta. Seurakunnat ja muu kansalaisyhteiskunta kohtaavat työssään päivittäin ihmisiä, joiden elämäntilanteissa taloudelliset vaikeudet, terveydelliset haasteet ja osattomuus kietoutuvat yhteen. Tämän kokemustiedon tunnistaminen ja systemaattinen hyödyntäminen osana kumppanuussuunnitelman valmistelua ja toimeenpanoa vahvistaa suunnitelman vaikuttavuutta.

Kirkkohallitus katsoo, että kumppanuusrahaston tavoitteista kokonaisrahoituksen osuus sosiaalisiin tavoitteisiin ei tehdyn esityksen mukaisena toteudu riittävällä tavalla. Sosiaaliset investoinnit tulee nähdä osana kilpailukyky- ja turvallisuuspolitiikkaa, eivät niiden vaihtoehtona. Yhteiskunnan kilpailukyky ja turvallisuus rakentuvat myös ihmisten toimintakyvystä, osaamisesta, osallisuudesta ja luottamuksesta. Köyhyyden vähentämisen tulisi säilyä yhtenä kumppanuussuunnitelman tavoitteista. Asunnottomuuden ja kohtuuhintaisen asumisen tulisi olla mukana kansallisessa suunnitelmassa. Nuorten koulutusmahdollisuuksia ja työelämään siirtymistä tulee tukea. Lisäksi sisäasioiden rahoitusta tulisi edelleen käyttää myös maahanmuuttajien kotoutumista tukeviin hankkeisiin, sillä se varmistaa osaltaan sisäistä turvallisuutta ja työvoiman saatavuutta tulevaisuudessa.

Vuonna 2026 julkaistun [EU:n maaraportin](#) suosituksissa Suomelle huomautetaan, että köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen riski on kasvanut, ja vaikutustenarvioinnit osoittavat, että viimeaikaiset uudistukset näyttävät vaikuttaneen haavoittuvassa asemassa oleviin väestöryhmiin odotettua enemmän. EU-suositusten mukaan haavoittuvassa asemassa olevien väestöryhmien tarpeet ansaitsevat erityishuomion, kun varainkäytön tehokkuutta parannetaan. Sosiaalisen osallisuuden vahvistaminen, köyhyyden vähentäminen sekä asunnottomuuden ehkäiseminen ovat keskeisiä yhteiskunnallisen kestävyuden ja sisäisen turvallisuuden kysymyksiä. Pitkäaikaisen rahoitussuunnitelman tekemisessä sosiaaliset tavoitteet ja niihin liittyvä kansalaisjärjestöjen ja viranomaisten asiantuntemus tulee huomioida paremmin päätöksenteossa. Kirkkohallitus pitää tärkeänä, että rahoituksen kohdentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota ihmisarvon toteutumiseen, eriarvoisuuden vähentämiseen sekä siihen, että kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevat ihmiset voivat pysyä osallisina yhteiskunnassa.

Muuta huomioitavaa

-Ei ole

Niilo Pesonen
kansliapäällikkö

Kalle Kuusimäki
johtaja